

Nemarnost nas žre!

Rak-rana naših obratov je nemarnost, ki jo zasledimo v vsakem oddelku, v vsakem kotu in na vsakem koraku. Še večja kot ta nemarnost pa je površnost, ki gre od mojstra pa do slednjega delavca in se nam vsak dan in na vsakem koraku maščuje.

Vse reklamacije, ki smo jih doslej imeli, so zaradi površnosti.

30% vseh šablon je treba že čez 3 dni potem, ko so bile v pogonu, popravljati, ker so bile premalo točno napravljene ali pa premalo premišljeno napravljene.

99% vseh, v strojni delavnici izdelanih komadov je zaradi premajhne pažnje pri delu zavrnjenih.

Če bi naši mojstri praktično uporabljali »šubler« vsak dan pri vsakem stroju samo enkrat, napak ne bi bilo. Če pa bi le vsak tretji dan z mero prekontrolirali vse proizvode, bi bilo že 50% napak manj. Ali bi bil denar vržen proč, če bi delavec pri rezkarju imel »šubler«. Velik procent strojnih naprav, izročenih v pogon, je premalo precizno izdelanih. Najmanj 20% reži je bilo manj, če bi bilo to prej napravljeno.

Nazadnjaško je mišljenje, da bo stroj ali kaka druga naprava šele pri delu pokazala dobre ali slabe lastnosti. Dober obratovodja, mojster ali tehnik skuša že vnaprej preprečiti vse te napake.

Zato že pred delom vse dobro premisli, si ogleda podobne obrate drugje. Šele takrat, ko je s svojimi, dobro pretehtanimi načrti gotov, pristopi k graditvi.

Nemarno je, če premalo pazimo pri razrezu lesa. V strojni delavnici bi morali imeti mojstra, ki bi v prirezovalnici določal za kaj se naj les uporabi. Ta bi imel lahko plačo 50 din na uro, podjetju pa bi zaslužil 5000 din na uro.

Slabo je, če mojstri komaj 5% tistega, kar se na upravi prediskutira, prenesejo na podrejene mojstre.

Tudi ni dobro, če mojstri premalo tekmujejo v samoiniciativi. Dosti glav dosti ve. Tedenska posvetovanja mojstrov v obratih zahtevajo povprečno 10 ur dela, napravijo pa lahko za tisoč ur koristi.

Ali se vam ne zdi, da bolujemo vsi od največjega do najmanjšega za to boleznijo?

Kaj bi bilo, če bi bili taki na svojih domovih, pri svojem osebnem delu? Verjetno bi sami sebe grajali! Ker pa smo v tovarni, se nam zdi to popolnoma običajno in vsakdanje.

Našteli smo le nekaj primerov malomarnosti.

Začnimo borbo proti tej bolezni in mnogo manj bo jeze, pa več veselja pri delu in tudi uspehi bodo večji!

Bojazen ni upravičena!

V zadnjem času se dosti govori o odpustih delavstva. Povsod, na cesti, v gostilnah in na sestankih se ljudje vprašujejo, koliko jih bomo odpustili. Govorijo o velikem številu, vendar nihče ničesar točnega ne ve.

Kaj je torej res?

Resnica je, da je naš galanterijski obrat že dosegel tisto razvojno stopnjo v svoji investicijski izgradnji, preko katere ne more iti več. Zgrajeni galanterijski objekti imajo zmogljivost mesečne predelave bukovine 300 m³ in 100 m³ jelovine, in to v dveh delovnih izmenah. Ta količina je bila dosežena letos že meseca septembra. Ne glede na novo linijo v gospodarstvu, ki odslej zelo ostro postavlja pogoje za nadaljnjo gradnjo industrije, ne more naše podjetje teh objektov razširjati iz preprostega razloga, ker imamo omejeno količino surovine. Mi preko 5000³ bukovih hlodov v naši okolici težko dobimo, zato jih moramo kupovati

tudi drugje. Vendar je to količino prilično lahko dobiti. Preko 5000 m³ pa bi že težko nabavili.

Ker je bil sistem naše gradnje tak, da smo gradili in obenem producirali, smo pač delali s precej primitivnimi stroji. Tudi boljše, ki jih imamo, nismo vedno najbolje izkoristili. Vsi naši ljudje so delali z mojstri na čelu samo na izgradnji grobih objektov in strojev. No, sedaj je to delo končano. Mojstri in tehnični oddelek, kakor tudi cela uprava, študirajo sedaj neprestano na izboljšavi tehničnega procesa. Jasno je, da imamo sedaj celo vrsto manjših naprav, izboljšav itd., ki neprestano večajo zmogljivost strojev in ljudi. Tudi naši ljudje so prestali ognjeni krst, kakor pravimo. Akordi so realnejši, mnogokje pa se je pokazalo, da se da več napraviti kot pa je postavljeni delovni akord. Naši ljudje pa so postali tudi že izkušenejši!

Cisto naravno je, da ne moremo količinsko večati proizvodnje z večjo predelavo bukovine, ra-

zen s predelavo odpadkov, s katero bomo sedaj pričeli. Po drugi strani pa je delovna storilnost strojev in ljudi večja, tako da bo nekaj ljudi ostalo brez dela. Po računih se bo število delavstva v galanterijskem oddelku skrčilo za kakih 20, kar ni niti veliko. Seveda je to število sorazmerno majhno zaradi tega, ker bo nekaj ljudi delalo na predelavi tistih odpadkov, ki so šli sedaj za drva.

Produkcija pohištva sicer ne bo skrčila števila zaposlenih. Teh je celo premalo glede na še neizkoriščene strojne naprave in prostore ter sorazmerno majhno storilnost. Po drugi strani pa ta obrat, razen nekaj delavk, ne bo več mesecev mogel zaposliti nobenega delavca. To pa iz razloga, ker se mora obrat utrditi, pridobiti delovne izkušnje, doseči maksimalne akordne postavke in z istim številom ljudi izdelati 40 odstotkov več!

Tapetniški obrat ne bo reducirail, temveč bo število zaposlenih celo povečal. V kakih štirih mesecih bo zaposlil osem ljudi več. Ta obrat bi lahko zaposlil še 20 ljudi, vendar zanj nimamo primernih prostorov in ga zaradi tega ne moremo večati.

Obrati žaga, zabojarna in skladišča bodo zmanjšali število ljudi v omejenem obsegu, verjetno, da število odpuščenih ne bo preseglo osem.

Več bo odpuščenih iz režijske dejavnosti. Tukaj sicer nimamo jasne slike, koliko ljudi, po vseh izgledeh sodeč se bo pa režija s končanimi regulacijami in ureditvijo poti, nasadov itd., zmanjšala za 50 odstotkov.

Število ljudi, ki jih ne bomo več potrebovali, bo na ta način zelo majhno in ne bo predstavljalo niti 10 odstotkov vseh zaposlenih.

Ker vsak mesec nekaj ljudi iz raznih vzrokov zapusti podjetje, ne bo pravih odpustov niti toliko. Zaradi tega je vsaka bojazen odveč. Komisija za odpuste, ki jo je postavil delavski svet, bo skupno s sindikalno podružnico in na predlog obratovodij in mojstrov oddelkov temeljito proučila vsak predlog za odpust. Šele če bo komisija pritrdila, bo uprava odpust izvedla.

Delavski svet je na svoji zadnji seji dal komisiji navodila in pooblastila, po katerih bo prišel za odpust v pošte v prvi vrsti delavec ali de-

lavka, ki je bil nemarljiv in nediscipliniran pri delu, ali mu delo ne »leži«, kakor pravimo, na nobenem delovnem mestu. Dalje seveda tisti, ki imajo možnost preživljanja iz kmetijstva in obrti, če so obrti izučeni. Nekaj je tudi takih, ki niso ne kmetje, ne obrtniki, pa vseeno večji del dneva delajo pri gospodarju. Taki si bodo seveda morali izbrati drugega delodajalca.

V splošnem pa ne bo velikih odpustov. Goto-vo pa ne bodo odpuščeni pridni in zavedni delavci, ki se zavedajo, da jim je in bo tovarna kruh. Vsaka pretirana trditev o številu odpuščenih pa ni resnična, ker je uprava podjetja že pred meseci zavrla dotok novih delavcev.

Delno zmanjšanje števila zaposlenih ne bo zavrlo dela tovarne. Pač pa bo tovarna z manjšimi stroški prav toliko, oziroma še nekaj več proizvajala. Po drugi strani tudi odpuščenim ne bo storjena nikaka socialna krivica. Že dve leti občutimo pomanjkanje obrtniških storitev na vasi, pomanjkanje delavcev na cestah, na državnem posestvu in končno tudi pri večjih kmetih.

Naš kolektiv pa bo končno prišel do tistega, kar so si mnogi naši zavedni delavci vedno želeli: imeti kolektiv iz samih pravih, zavednih delavcev, ki jim bo tovarna vsakdanji kruh in ki bodo z ljubeznijo in skrbjo gledali na čim bolj uspešno delo vsakega poedinca in celotnega kolektiva.

O pomenu proizvodnje s čim manjšimi stroški je bilo dovolj pisanega in govorjenega in ne bi bilo o tem treba več razpravljati. Vsak pošten delavec naše tovarne je že doslej bridko občutil draginjo industrijskih proizvodov, ki je izvirala poleg nekaterih drugih okoliščin tudi iz previsokih proizvodnih stroškov. Znižanje proizvodnih stroškov pa pomeni pocenitev blaga, pocenitev blaga, pa pomeni zboljšanje življenja.

Na koncu bi pa še posebno poudaril, da ne more biti prevelike bojazni, da bi prišlo do nezaposlenosti v Logatcu. Jasno je, da z naraščanjem števila prebivalstva raste število delovne sile. Po potrebni zaposlitvi delovne sile v kmetijstvu in obrti je treba gledati na to, da dela nujno potrebni ne bodo ostali brez dela in s tem brez kruha.

Petkovšek Anton

Logatec od nacionalizacije do danes

Čemeran dan, kakršnih v Logatcu jeseni ne manjka. Po cestah se razliva blato, pomešano s snegom, ki se meša z dežjem. Po gostilnah vodijo politične razprave očanci, v maloštevilnih in majhnih lesnih podjetjih delajo delavci, ki težko čakajo konca tako zoprnega delovnega dne. Sicer pa vse teče normalno. Koledar beleži 5. december 1946. leta.

Kakor strela z jasnega neba pride naš delavec s puško v obrat in z njim nekaj tovarišev. Hitro nam povedo, da je podjetje nacionalizirano in že odhite v pisarno prevzemati podjetje. Mi se temu čudimo. Še celo stražar, ki je bil postavljen, je nekam zmešan in na naša vprašanja ne ve drugega odgovoriti, kot to, da »so podjetje vzeli«, on pa straži, da ne bi kdo kaj ukradel, zažgal ali napravil kako drugo škodo. Pozneje smo zvedeli, da je podjetje podržavljeno. Z našimi okornimi rokami smo okrasili vhode v obrate in s kriven-

častimi črkami napisali nekaj parol. Zvečer pa smo mi iz »lesa« imeli sestanek na žagi Josipa Kunstla in končno izvedeli, za kaj gre. Nekako tiho, brez posebnih vzklikov smo to novico sprejeli. Tudi pri poverki, ki smo jo priredili, so se nekateri naši tovariši bolj klavrno držali in si mislili: »Kaj pa, če dobi žago naš gospodar na zaj?«

Tako stajne je vladalo le nekaj dni. Kmalu smo celo stvar doumeli. Nismo se pa mogli načuditi, kako je mogoče, da se taka velika stvar, kakor je nacionalizacija, izvede, ne da bi lastniki zanjo prej izvedeli. Zgrabili smo zopet za delo in delali naprej. Počasi so prihajale pozitivne, pa tudi kake negativne spremembe, ki so rodile včasih najbolj nemogoče razprave. Napredni del prebivalstva, vključno delavci kot nosilci novih idej, so na vse pretege branili obstoječe stanje, na drugi strani pa so se sestajali maloštevilni poborniki

starega in njihovi hlapci, ki so v en glas pre-rokovali konec gospodarstva in napredka z zelo močnimi argumenti: »Podjetja, trgovine in drugo so sposobnim ljudem pobrali, to bodo zapravili, pa nikamor več. Kdo bo pa vodil gospodarstvo? Mar taki delegati kot so, ali pa ministri — gmaj-narji? Ne! Še kratek čas, pa bo vse zafurano in še prosili bodo, da zopet naši prevzamejo, vendar bo prepozno. Amerika nas bo kupila za hlebec kruha, in podobno.« Pa smo nastopili mi: »Ne bo tako! Vsi delavci bodo zaposleni, gradili bomo nove ceste, železnice, tovarne, odpirali rudnike in drugo.«

Rezultati borbe delavskega razreda so bili vsak dan bolj vidni. Na Vrhniki je zrasla tovarna usnja, cesta proti Logatcu se je nekako sramežljivo bližala, vsepovsod smo gradili. Pa so nam »vsevedi« zopet zaupali, da je bil načrt za to cesto že davno narejen, le Italijani niso imeli časa, da bi jo do-končali, tudi za tovarno usnja je bivši lastnik že pred vojno izdelal načrte. Na sestankih smo pri-kazovali gospodarske uspehe, množica je bila z nami, ker je videla otipljive rezultate. Grupa »boljših« je postajala z vsakim dnem šibkejša. Oklevajoči iz vrst polproletariata so se vključevali

v delo, samo peščica je še ostala, ki ni verjela v sposobnost našega vodstva in v moč delavskega razreda. Lepega dne ustavijo Furlanovo žago, po-tem zgori še Tršarjeva. Zopet besede in namigi, zopet »slabo gospodarstvo in neznanje«. Ponovno borba proti najbolj zakoreninjenim ostankom »iz zlatih časov«.

Od tedaj je preteklo samo nekaj let, skupno devet. Kaj vidimo danes? Novo tovarno, moderno cesto skozi Logatec, asfaltirano cesto na postajo, novi stanovanjski blok v gradnji, lepo število no-vih delavskih hiš in še okrog tisoč doma zapo-slenih, napram zelo bornemu številu tistih, ki so imeli srečo biti zaposleni pri privatnikih. To so vidni rezultati naših uspehov, da ne naštevam šte-vila upokojencev, socialnih oskrbovancev, zneskov otroških doklad, hranarine in drugih pridobitev, katerim pa lahko kot predvojno utež postavim edinole število beračev — izgaranih delavcev.

Bitko na bojnem, političnem in gospodarskem polju smo dobili. Naši maloštevilni nasprotniki so umolknili. V prihodnjem letu pa bomo posvetili našo borbo dvigu življenjskega standarda delov-nega človeka. Tudi v tem bomo zmagali in zamašili usta lažnim borcem za interese delovnega razreda.

Številke govore

Sleherni dan javlja mezdna uradnica direktorju podjetja število bolniških, posebej še število ne-sreč. Sleherni dan je to število veliko, največkrat je bolnikov nad 35. Ne mine teden, da ne bi bilo nesreče. Največkrat so sicer manjše, pripetijo se pa tudi večje. Če ti odreže dva prsta, kot je bil primer v tem mesecu, ni to za druge tako grozno, toda za tistega, ki se mu je to primerilo, je velika nesreča, ki jo bo občutil do konca svojega živ-ljenja.

Po stari praksi je v tovarnah z različno dejav-nostjo tudi različno število bolnih in bolnikov za-radi nesreč pri delu. Za lesno stroko je procent, ki je nekako dopustljiv, oziroma normalen, 3,4 % od zaposlenega števila delavcev. Za ta procent ali za število ljudi, ki izvira iz tega procenta, plačuje podjetje tudi socialno zavarovanje, ki zneso 43 % od zaslužka delavca. V primeru, da je število lju-di, ki so na bolovanju, večje od tega procenta, zviša Zavod za socialno zavarovanje tudi procent prispevka. Mi plačamo 3 % več kot bi morali. Zato, ker imamo vedno večje število bolnih kot je pred-videnih.

Ne glede na to, da je procent zavarovanja višji, je izredno važno dejstvo, ki se ga moramo zavedati, namreč to, da je vsak delavec, ki izosta-ne z dela iz kakršnega koli vzroka, torej tudi za-radi bolezni, vreden za podjetje 40.000 din, če mu je njegov mesečni zaslužek 8000 din. Tolikšen je poleg čiste plače strošek podjetja v oblikah raz-nih dajatev.

Nič čudnega torej ni, če kolektivu ni vseeno, ali se mesečno poreže eden, ali se tedensko po-režeta dva in ali je dnevno doma 20 ljudi ali mor-da celo 40, kot je bil to že primer.

Samo 10 ljudi več na delu, oziroma samo 10 ljudi manj dnevno na bolovanju, pomeni kolek-tivu 400.000 dinarjev mesečnega prihranka!

Že samo s tega vidika, ne glede na to, da so drugi tudi važni, n. pr. težka organizacija dela, če ti manjka danes delavec pri tem, jutri drug pri drugem stroju itd., je zelo važno, da omejimo število bolnikov na najmanjše število. Če pa ho-čemo to doseči, moramo predvsem poznati vzroke čestih obolenj in čestih nezgod. Ne pretiravamo, če rečemo, da je polovica vseh obolenj in nezgod povzročenih izven tovarne. Samo v prejšnjem me-secu smo na primer imeli kar štiri nezgode zaradi padcev s kolesom. Nič manj ni obolenj, ki izvi-rajo iz pretiranega dela po urah doma ali kje drugje. Obolenja so tudi zaradi pretirane štednje pri hrani na račun obleke. To velja predvsem za mladino. Ni malo takih, ki pridejo pretrujeni v tovarno in se zaradi nepazljivosti ponesrečijo.

Druga polovica obolenj in nezgod izvira iz to-varne. Pri stroju smo nepazljivi, za vsakim, ki gre mimo, pogledamo in ne redko je sledila takoj manjša nesreča. Po nepotrebnem hodimo s toplega na mraz in obratno. Pri delu klepetamo. Pri delu nismo pazljivi!

Morda se to čita kot opomin šolarčku, vendar je resnica, da je 90 % vseh nezgod in nesreč kriva prav nepazljivost in naravnost otroška neresnost pri delu.

Če bi vsakdo gledal pri delu nase in na svoje lastno zdravje in na svojo bodočnost pri zdravem in celem telesu, bi bilo nezgod dosti manj.

Naloga nas vseh, ne samo uprave je, da to vprašanje postavimo ostreje ter skušamo odpra-viti to zlo, na katerem trpi cel kolektiv in vsak posameznik!

Zvijača

Mamica je za nekaj časa odpotovala. Sinček in mož hrepenita po njej in se posvetujeta, kaj bi storila, da bi se čimprej vrnila.

— Veš, kaj narediva, očka! — pravi sinček, — piši ji, da sem dobil bratca, pa bo takoj prišla.

Kdo bo šel proč

»Prosim, vzemite me v službo.«

»Žal ne moremo, ker imamo celo nekaj ljudi preveč.«

»Saj prav zato. Slišala sem, da boste vse kmete vrgli iz tovarne. Jaz pa nimam nič. Tisti, ki lahko živi doma, naj gre iz tovarne.«

»Toda, tovarišica, če je res, kar praviš, mi povej, kdo je pri nas tako velik kmet, pa ga bomo takoj odpustili.«

»O ja, Nežka iz Gorenje vasi, pa Ivanka iz Rovt. Saj imajo doma po dve kravi in dva prašiča.«

Take in slične poslušamo v naši pisarni vsak dan. Pregledali smo spiske in dali predlog za odpust delavcev, ki imajo nekaj krav. Odpustili pa smo jih zaradi tega, ker imamo boljše stroje in ker več naredimo, ne pa zato, da bi vzeli druge.

Pregledali smo vrste naših delavcev in ugotovili, da razen nekaj malih izjem nimamo ljudi, o katerih bi lahko trdili, da so mali kmetje. Imamo pa precej takih, katerih starši imajo po dve kravi in po dva prašiča, pa osem otrok. Ne moremo zahtevati od takega delavca, ki je prisiljen iti od

doma zato, ker je doma cela kopa otrok pa malo hribovskega sveta, da bo nehal delati v tovarni, če se je odločil postati tovarniški delavec.

Zaradi tega moramo take in slične vesti, ki gredo od ust do ust in ki izvirajo iz slabo tolmačenih časopisnih člankov, mnogokrat pa od tistih, ki bi radi delali pri nas, pa žal nimamo zanje več delovnih mest, razumeti z večjo treznostjo. Prihajali so k nam in nas spraševali, če bomo res 40 % delavcev odpustili. Taka vprašanja so naravnost smešna. Mi bomo imeli v naši tovarni predvsem tistega delavca, ki je od obstoja tovarne, to je tekom treh let, vestno in pošteno delal in bil discipliniran in zaveden delavec. Takemu delavcu, ki je že doslej razumel kakšen mora biti, ki je že doslej razumel, da je tovarna njegov drugi dom, se ni treba bati, da bo odpuščen.

Pretirana gonja proti nekaterim delavcem pa izvira največkrat iz osebnih prizadevanj izpodriniti dobrega delavca, da bi dobil delo slabši. Tega načina pa ne bomo upoštevali, kajti tak način lahko imenujemo samo srednjeveški lov na čarovnice. Teh pa pri nas ni.

Delavske knjižice

O teh smo dosti govorili na sestankih kolektiva, pisali v Logaških novicah in na stenskem časopisu. Vseeno pa imamo s tem vprašanjem še vedno dovolj opravka.

Ne mislim na knjižice same, temveč tudi na delovno dobo, ki so jo naši delavci morali dokazovati potom prič. Marsikateri od njih godrnja, ker mu še do sedaj ni priznana celotna delovna doba zaposlitve in slično. Huduje se na ljudi v podjetju, češ, saj so oni dolžni poskrbeti, da nam se ta doba prizna.

Zaradi takih nazorov bom v tem članku skušal pojasniti, kako je s to zadevo.

Podjetje je moralo preskrbeti delavcem v prvi vrsti delovno knjižico, ker brez nje ne more biti delavec v delovnem razmerju s podjetjem. Čim je ta uredba izšla, je podjetje začelo reševati to vprašanje in danes imajo vsi naši delavci in uslužbenci delavske knjižice. Nekateri pa nimajo vpisane delovne dobe, ker zanj niso imeli nobene dokumentacije in so jo morali dokazovati s pričami pred komisijo Zavoda za socialno zavarovanje. Ta komisija je priče zaslišala, o izjavah naredila zapisnik, na osnovi katerega (glej odločbo o priznanju del. dobe) se bo za tisto dobo, ki se dokazuje s pričami, izdala dodatna odločba.

Te (dodatne) odločbe pa velika večina še do danes ni prejela, zanje se ne brigajo, brigajo se samo takrat, kadar gre za dopuste. Večkrat se obračajo na ljudi, ki so reševali to vprašanje, in jih sprašujejo, kdaj jim bo priznalo to dobo, za katero so že zaslišali priče, podjetje.

Mi pa jim pojasnujemo, da je podjetje bilo dolžno priskrbeti samo delavsko knjižico, za delovno dobo pa mora skrbeti vsakdo sam, če mu ni celotna priznana.

Morda bo marsikdo mislil, da mu podjetje ali kak uslužbenec v tem oziru lahko pomaga, pa noče.

To pa ne drži, ker sami veste, da je en izvod odločbe komisija Zavoda za socialno zavarovanje zadržala, en izvod je dobil delavec, podjetje pa, ki nima nikakršne odločbe, ne more vedeti, kateremu delavcu celotna delovna doba ni priznana. Podjetje v tem pogledu ne more pomagati niti urgirati, da bi delavci dobili dodatno odločbo.

Svetujemo pa vsem, ki nimajo priznane delovne dobe, da ob priliki v Ljubljani stopijo na Zavod za socialno zavarovanje (na Miklošičevi cesti) in naj tam poizvedo, kako je z njihovo dodatno odločbo.

Samo na ta način bodo pospešili, da jim bo priznana do sedaj nepriznana delovna doba, ki so jo dokazovali s pričami.

Moram povedati tudi to, da so nekateri tovariši potom prič dokazali potrebno dobo, če pa so se obrnili na Zavod za socialno zavarovanje, so od njih zahtevali, naj pošljejo priče. Potrebno je torej, da se vsakdo sam pobriga. Podjetju to ni mogoče.

Ko že govorimo o delavski knjižici, bi rad opozoril nekatere naše delavce in delavke na stvar, ki jim bo sigurno povedala ali imajo narejeno delavsko knjižico, ker vem, da marsikdo ne ve točno, če jo ima popolnoma urejeno ali ne. In sicer: vsakdo, ki ima delovno knjižico urejeno, mora imeti v osebni izkaznici na prvi strani, kjer je zapisana številka in datum delavske ali uslužbenske knjižice, vpisano številko, ki jo je vpisala Ljudska milica. Vsi tisti pa, ki tam nimajo vpisane številke, naj se takoj prijavijo v tajništvo podjetja, da ugotovi, kaj in kako je s to stvarjo.

Vsi tisti, ki nimajo priznane dobe, ki so jo dokazovali s pričami, naj se za to pozanimajo na Zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Podjetje jim iz navedenih razlogov tega preskrbeti ne more.

Logaška...

»Ali že veš Fricko, da bo železnica delila 500% dobiček? Pri nas pa te barabe iz knjigovodstva nič ne dajo!«

»Pojdi, pojdi, saj se ti sanja. Tam so prav taki reveži kot mi.«

»Res je. Kar računaj! V Šentjerneju prodaja zadruga kostanj po 17 din za kilogram, v Logatcu pa po 44 din. Ker stane dejanski prevoz samo 3 din za kilogram, pomeni, da železnica vse drugo zasluži čisto. Zakaj ne bi potem delili.«

Na brusovem vogalu je pa itak sama izguba — prekleti železničarji! Fricko je potem povrtal po svoji črni bučki in se vprašal, koliko neki zasluži »ajzenpon« iz mesnice do oštarije, ker računa kar 25 dinarjev pri klobasi, če jo prenese sto metrov.

Tako so modrovali naši »ta črni«, vmes je pa še Jože modro dejal, da ne ve kaj ima železnica pri vinu v naši menzi, da je tako slabo. Fricko se je pa takoj oglašil in zelo neumestno in resasto zagrozil, da bo vsakega nekam sunil, če bo mislil, da železnica vino v vagonih vozi; za vodo, ja, pa res ne more garantirati.

V Ljubljani se uradniki pogovarjajo, da bi bilo na vsak način umestno, da se jim prizna prvi draginski razred, ker so življenjske potrebščine zelo drage.

No, naš črni zbor je na svoji seji ugotovil, da bi bilo potrebno uvrstiti tudi Logatec v prvi draginski razred, zraven pa dodati še posebni do-

datek 10 din za vsako stvar, ki jo v trgovini kupiš, kajti soglasno je bilo ugotovljeno, da je v Logatcu vse za 30 din dražje kot v najdražjem kraju Slovenije.

Pa se spet oglašil šmentani Fricko:

»Mhm, potem je pa Logatec — velemesto!«

ŠE LOGAŠKA...

O, to pa res ne. Bo le predstava iz tovarne.

SINDIKALIST: »Tovariši iz delavskega sveta, predlagam, da sprejmete sklep, naj da uprava na razpolago vsem graditeljem hišic kamion po izredno nizki ceni. N. pr. vožnja v Planino in nazaj 200 din.«

ČLANI DS ENOGLASNO: »Sprejmemo! Našemu kolektivu, posebno pa tistim zavednim članom sindikata, ki gradijo hiše, je treba pomagati.«

DRUGO DEJANJE:

Material se vozi vse leto.

TRETJE DEJANJE:

Upravni odbor sindikata žalosten ugotovi, da je uprava dala na razpolago kamion za vožnjo našim delavcem, da pa tisti, ki je največ vozil, sindikata celo leto sploh ni plačal.

ANTE: »Ko od skupnosti više dobi, jer više govori, ta njoj niš ne daje!«

ZADNJE DEJANJE:

Soglasno sprejmemo sklep, naj se prevoz s kamionom podraži, da ne bo avto prehitro razbit.

Drobne vesti

Z neko nemško tvrdko se pogajamo za proizvodnjo predsobnih obešalnikov in omarič. Če se bomo sporazumeli glede cen, potem bomo verjetno z novim letom začeli s proizvodnjo teh dveh artiklov.

*

Podjetje bo dalo v izdelavo načrte za gradnjo dveh stanovanjskih hiš po pet strank. Med tem pa se bo podjetje borilo pri OLO za 20-milijonski kredit za stanovanja. Smo namreč mišljenja, da pritiče podjetju, ki je v teku svojega kratkega obstoja dalo državi preko 200 milijonov dohodkov, tudi kredit za zidanje stanovanj. V tem času je podjetje vse svoje sile vlagalo v izgradnjo tovarne, sedaj pa ugotavljamo, da skoro pri 600 delavcih nimamo nobene stanovanjske hiše, preko 100 naših ljudi pa zaman išče stanovanja.

*

Delavski svet je na svojem zasedanju 9. novembra sklenil, da je treba nujno kupiti še eno stiskalnico za mizarje. Takoj naslednji dan je uprava naročila stiskalnico, ki stane 1 milijon din. Stroj je izdelek tovarne Ilidža pri Sarajevu. Delavski svet je odobril našemu računovodstvu tudi nabavo pisalnega stroja z dolgim valjem. Vse doslej smo si morali tak stroj, ki je v knjigovodstvu neobhodno potreben, izposojevati drugod. Take stroje izdeluje tovarna Emona v Ljubljani in so zelo dobre kvalitete.

Menzo so podražili za 10 dinarjev. Na predlog uprave menze in našega tajništva so to podražitev izvedli v preteklem mesecu. Menza namreč spričo podražitve nekaterih živil težko daje hrano abonentom za 100 dinarjev dnevno. Vse od početka poslovanja hrane ni podražila. Tudi sedaj upa, da ta malenkostna podražitev ne bo bistveno vplivala na žepe obiskovalcev.

*

Vprašujemo se, koliko bo ostalo celih streh v tovarni. Izgleda, da minerji mnogo premalo zalagajo mine. Taka mina je lahko celo smrtno nevarna, če ti iznenada zagrmí, ko greš mimo po poti. Minerji morajo sicer vsako razbito opeko ali ploščo plačati, vendar se nam zdi, da je dosti nepotrebne škode. Vodja režije Jože Petkovšek bi moral to malo bolj upoštevati!

*

V rekordnem času je bil zgrajen premikalni tir. Koliko ta tir pomeni, se bo kmalu pokazalo. Računamo, da bo prihranil samo na prevozi in delovni sili letno preko 3 milijone dinarjev.

*

Dovoz hlodovine je bil v prvi polovici novembra zelo zadovoljiv. Kljub bojazni, ki smo jo imeli zaradi slabega vremena, je sedaj žagi že zagotovljeno obratovanje preko zime.

Cena jelovi hlodovini je precej prenizka na pram cenam drugih sortimentov, kot n. pr. celuloznemu, jamskemu itd. Za kubični meter jelove hlodovine bi moral posestnik dobiti najmanj 6000 dinarjev, sedaj pa jih dobi komaj 4300 do 4800. Nič čudnega ni, da kmetje mnogo raje sekajo mlad les za celulozo ali pa celo hlode prodajajo za celulozo. Združenje lesne industrije LRS je že večkrat opozarjalo merodajne činitelje na to nemogoče stanje, a vedno, žal, brez uspeha.

Žibaršanom bo kmalu zasvetila elektrika. Dolgo so čakali nanjo, v začetku novembra pa je le prišla ekipa monterjev, še prej pa seveda žica, na katero so čakali cele štiri mesece. Zanimivo je, da imajo prebivalci Žibarš že sedaj 9 radio aparatov in 11 motorjev.

V pritličje bivšega hotela Kramar se vseli uprava za gozdarstvo. V istih prostorih bo imela svojo pisarno tudi Gozdna uprava, ki bo zajemala vse državne gozdove na področju logaške komune. Teh gozdov je nekaj nad 4000 hektarov.

Grčarevec je dobil šolo. Po mnogoletni borbi tamkajšnjih prebivalcev za šolo, do katere so vsekakor bili upravičeni, saj so hodili otroci 7 km daleč v Planino, so jo vendarle dobili. Šola, oziroma enorazrednica, je nekaka podružnica gornje-logaške šole. Šola ima velike težave z učno močjo, ker učiteljev prav v logaški okolici in tudi v samem Logatcu močno manjka.

Ali veste, da je na območju Logatca eno najlepših visokogorskih jezer? To je Račno jezero, ki je po obsegu sicer majhno, a leži v prekrasni gozdni dolini pod Vrhom pri Rovtah. Vsako leto taborijo ob tem jezeru številni ljubitelji prirode iz Žirov in tudi ob drugod. Kljub temu, da je to jezero zelo blizu nas, verjetno lep del Logatčanov danes o njem prvič sliši. Prihodnje leto nam ne bo treba na izlete v Bohinj, pač pa mnogo hitreje in mnogo ceneje v našo lepo okolico!

Stanovanjska hiša pri Grasiju se počasi, a vendar vztrajno dviga. Upravnik gradbenega podjetja se bori z neštetimi težavami, s pomanjkanjem materiala, denarja in seveda tudi s slabim vremenom. Za nas je hitra izgradnja hiše važna, ker bo vendarle na razpolago nekaj novih stanovanj. Po več kakor 20 letih je ta blok prva večja gradnja v Logatcu. Prvo stanovanjsko hišo je zgradila bivša Posojilnica v Dolenjem Logatcu, potem pa nihče več ne pred vojno, ne med vojno in ne po vojni. Ni čudno, da tako manjka stanovanj! Logatčanov je sedaj 600 več kot pred leti, stanovanj pa le malo več kot prej.

Gostinsko podjetje v Dolenjem Logatcu je obljubilo, da bo preko zime odprlo manjšo kavarno in slaščiarno. Lokal bo po vsej priliki odprt v Rusovi hiši. Naši abstinenti in sladokusci že komaj čakajo, da bo tovariš Jeršin res in v kratkem času ta lokal odprl.

Občina je zadnjič prodala osem hiš. Čisti izkupiček bo za gradnjo bloka. Sedaj pa bo prodala še nekaj manjših hiš v Logatcu, Rovtah in menda eno tudi v Lazah. Kar prav je, da dobijo te hiše gospodarja, saj se v javni oskrbi že vseh deset let po vojni niso oskrbovale in so mnoge propadale.

Še teh devet . . .

I.

Kot prvo zdaj želim pozdrav, kar preko gozdnih planjav. Nekomu, ki z menoj je diskutiral, da teh devet bi rad mal kritiziral.

II.

V pisarnah naših vladal je preplah, ko niso imeli nas res kam dat. Če to poleti je, bila bi v redu stvar, ker s senčniki lahko bi šli na plan.

III.

Zdaj mize gor, zdaj mize dol, v hodniku je bobnelo, osebje pa veliko je skrbi imelo. Nazadnje pa smo ravno tam, kot nekdanj smo bili, a vendar še ne vemo kaj lahko še vse nas doleti.

IV.

Odprl se pri nas zdaj dom je onemoglih, in »samostalnikov« res včasih prav ubogih. Saj večkrat jim trepeče duša in roke, a upam, da zato bolj vroče je srce.

V.

V ljubavne se zadeve jaz ne spuščam in rade volje »rekorderkam« to prepuščam. Saj nekaj je še hujših kot postojnski kolporter, vrtijo naše lepe fantke boljše kot žongler.

VI.

Res človek včasih skočil bi iz kože, če skoraj pripeljane so poročne rože. Ostala Rudiju nevesta v Planini, premislil se je, ker dobil jo bo v dolini.

VII.

Lep »cirkus« zadnjič smo z »marelami« imeli, cel regiment smo skoraj jih naštel. A le ta prave pa med njimi ni bilo, menjava dobra in prav dober »kšeft« je to.

VIII.

Pohvala prva zdaj električarjem gre, ker tok prav dobro menda trese vse. A v DKW-ju nočem več se jaz peljati, ker enkrat prav nesrečno znajo me zmečkati.

IX.

Vremenar naš tako zdaj vam modruje in vreme tako do decembra oznanjuje: s slabo »burjo« sonce bo sijalo, če pa oblačno bo — sigurno bo deževalo.

OSA